

Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Depresijas Trauksmes un Stresa Aptauja (atjaunotā versija LV), Ozoliņa, Z., Mārtinsone, K., Perepjolkina, V., b.g.

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

DASS, Lovibond & Lovibond, 1995

3. Instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Ar šīs aptaujas palīdzību var noteikt depresijas, fiziskās trauksmes (baiļu simptomātiku) un garīgā stresa (nervu spriedzes) simptomātiku (Lovibond, Lovibond, 1995, kā minēts Fisher, Corcorn, 2007).

Depresijas subskala novērtē disforiju (nomāktu garastāvokli, kas saistīts ar neapmierinātību), bezcerību, dzīves devalvāciju, sevis nosodīšanu, intereses trūkumu, nevēlēšanos iesaistīties ikdienas darbībās, anhedonju (nespēju izjust prieku) un vienaldzību (Lovibond, Lovibond, 1995).

Trauksmes subskala novērtē autonomās cilvēka skeleta muskuļu darbības situācijās, kad ir nemiers un uztraukums (Lovibond, Lovibond, 1995).

Stresa subskala novērtē grūtības atslābināties, nervu uzbudinājumu, satraukumu, vieglu aizkaitināmību, nepacietību (Lovibond, Lovibond, 1995).

Pētniecības nolūkos aptauju DASS var veikt grupās vai individuāli, aptauju var veikt izpētes nolūkos. Aptauju nav ieteicams pielietot bērniem un pusaudžiem, kas jaunāki par 12 gadiem, tomēr aptauja DASS ir rekomendēta indivīdu pētniecībai, kas ir sasnieguši 17 gadu vecumu. Aptauja DASS ir balstīta uz depresijas, trauksmes un stresa simptomu nošķiršanu no normāliem simptomiem un citiem psihiskiem un personības traucējumiem traucējumiem, kas ir atšķirīgi pēc būtības.

Aptauja sastāv no 42 apgalvojumiem, kas sevī ietver apgalvojumus trīs faktoru - depresijas, trauksmes un stresa noteikšanai. Aptauja ietver skalas – depresijas, trauksmes un stresa, kurās katrā ir 14 jautājumi.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Aptauja ir brīvi pieejama tiešsaitē angļu valodā. Latviskotās versijas saņemšanai jāsaņem adaptācijas autores piekrišana. Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai (skat. reģistra web). Pēc tam, balstoties uz no adaptācijas autores saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa iegūta no adaptācijas autores darba, un, iespējams, konkrētajai aptaujai pētījuma anketā pievienoti vēl citi instrumenti un/vai jautājumi, vai arī veikti citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakrītība vai neatbilstība, vai jebkuras citas izmaiņas.

5. Pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Aptaujas izstrādātās atjaunotās versijas pārbaudē piedalījās 512 respondenti.

Atjaunotās DASS aptaujas Kronbaha alfa 0.924. Depresijas apakšskalas – 0.91, Trauksmes apakšskalas – 0.887, Stresa apakšskalas – 0.75.

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>